

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра Туристичного, готельного та ресторанного бізнесу
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Рекреаційна географія міжнародного туризму
(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: Туризмознавство
(назва освітньої програми)

Спеціальність: 242 Туризм
(найменування спеціальності)

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень
(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри
туристичного, готельного та ресторанного
бізнесу

Протокол № 1 від 14.08.2020 р

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	ППН 06 Рекреаційна географія міжнародного туризму Нормативна частина Цикл професійної підготовки
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач	Гурова Дар'я Дмитрівна, кандидат географічних наук, доцент; доцент кафедри ТГРБ
Контактна інформація викладача	061-769-84-03 (телефон кафедри ТГРБ), 099-043-83-03 (телефон викладача), E-mail викладача - daryazntu@gmail.com
Час і місце проведення навчальної дисципліни	згідно до розкладу занять - https://zp.edu.ua/node/7904 дистанційне навчання - https://moodle.zp.edu.ua/
Обсяг дисципліни	Кількість годин – 120 Кредитів – 4 Розподіл годин: лекції – 14 практичні – 30 самостійна робота – 69 індивідуальні заняття - 7 вид контролю - залік
Консультації	Згідно з графіком консультацій
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
Пререквізити навчальної дисципліни:	
<i>Шкільний курс географії (11 клас), Рекреаційні комплекси</i>	
Курс «Географічний простір Землі» в 11 класі відповідає гуманістичній складовій географії, визначає новий світогляд, заснований на цінностях загальнолюдського і загальнокультурного характеру. Змістова частина навчальної програми розкриває сутність географічної науки в цілому. <i>Тем</i> , які полегшують засвоєння дисципліни.: «Топографія та картографія». «Загальні закономірності географічної оболонки Землі», «Загальні суспільно-географічні закономірності світу».	
Дисципліна « Рекреаційні комплекси » спрямована на формування вміння в студентів аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства. <i>Тем</i> , які полегшують засвоєння дисципліни: «Поняття архітектурного середовища. Архітектурна сфера відпочинку Древнього світу»; «Архітектурна сфера відпочинку Середньовіччя та Нового часу», «Архітектура сучасних туристських будівель та споруд». Головні компетенції курсу, які полегшують в подальшому засвоєнні дисципліни: розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності; здатність до сприйняття культури та звичаїв інших країн і народів, толерантного ставлення до національних, расових, конфесійних відмінностей, здібність до міжкультурних комунікацій у туристській сфері.	
Постреквізити навчальної дисципліни:	
Дисципліна, для вивчення якої є обов'язковими знання, здобуті при вивченні цієї дисципліни – «Рекреалогія та санаторно-курортне лікування»	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
У сучасний період в багатьох регіонах світу туризм перетворився в масове явище, і феномен рекреації виступає як особливий предмет уваги. Виникли нові спеціальності, є дослідження, що ілюструють позитивний вплив рекреації на світову економіку. Фахівці з організації рекреаційної діяльності, туризму зокрема, повинні розуміти стан світових туристичних процесів, не обмежуючись лише запам'ятовуванням місць відпочинку на земній кулі. Рекреаційна географія міжнародного туризму – це комплексна географічна наука і навчальна дисципліна, яка вивчає територіальну організацію рекреаційного господарства та особливості рекреаційної діяльності людини в межах певних територій – територіальних рекреаційних систем різних типів і рангів. Курс рекреаційної географії передбачає ознайомлення студентів із закономірностями формування, функціонування, динамікою, розміщенням та типологією	

територіальних рекреаційних систем, рекреаційною діяльністю її видами і формами та територіальною диференціацією рекреаційних потреб населення, рекреаційними ресурсами, методами їх оцінки та використання, екологічними наслідками рекреаційної діяльності та принципами рекреаційного природокористування. Особлива увага приділяється обґрунтуванню й реалізації рекреаційного районування з метою визначення рекреаційних функцій території при географічному поділі праці у сфері рекреації й туризму.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

Загальні компетентності: здатність діяти соціально відповідально та свідомо до сприйняття культури та звичаїв інших країн і народів, толерантного ставлення до національних, расових, конфесійних відмінностей, здібність до міжкультурних комунікацій у туристичній сфері; здатність працювати в міжнародному контексті; навички використання інформаційних та комунікаційних технологій, усну і письмову комунікацію професійного спрямування рідною та іноземною мовами.

Спеціальні компетентності: знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності; здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій; здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

Результати навчання: студенти повинні вміти пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з основними поняттями рекреаційної діяльності, формування уявлення про роль рекреаційних ресурсів в сфері рекреаційних послуг, необхідності їх раціональної експлуатації та охорони, формування поняття сутності сучасного рекреаційного природокористування

5. Завдання вивчення дисципліни

Методичні – викласти теоретичні основи та методологічні особливості застосування системного підходу у вивченні географічних закономірностей розташування рекреаційних ресурсів та районів світу, формування стандартів рекреації.

Пізнавальні – сформулювати уявлення про сучасний стан розвитку рекреації. Викласти основні теорії та періодизацію розвитку туризму та рекреації, висвітлити принципи, методи оцінки рекреаційних територій та механізми функціонування соціо-культурних систем. Виокремити роль рекреаційних ресурсів в організації різних форм рекреаційної діяльності.

Практичні – сформулювати практичні навички роботи студентів зі спеціальною літературою, орієнтувати їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань, ознайомити з основними географічними об'єктами світу (географічна номенклатура).

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Класифікація рекреаційної діяльності.

Тема 1. Рекреаційна географія як наука.

Історія рекреації. Чинники рекреації. Визначення об'єкта, предмета рекреаційної географії. Методи вивчення рекреаційної географії. Методичне забезпечення дисципліни «Рекреаційна географія». Місце рекреаційної географії серед наук. Функції рекреації.

Тема 2. Класифікація рекреаційної діяльності.

Пасивна та активна рекреація. Цикли рекреації. Класифікація рекреації за суспільною функцією, кількістю та віком учасників, використанням транспортних засобів, кількістю витрачених коштів, за характером організації за правовим статутом, за тривалістю перебування.

Тема 3. Картографічний метод дослідження в рекреаційній географії.

Значення карт. Області використання карт. Елементи карти. Властивості карти. Поняття карти. Класифікація карт. Туристичні карти. Атлас. Картоїди. Групи прийомів використання карт. Уявні карти.

Змістовий модуль 2. Рекреаційні ресурси та районування. Стандарти рекреаційної діяльності.

Тема 4. Рекреаційні ресурси.

Рекреаційні ресурси та їх типи: природні (кліматичні, бальнеологічні) та історико-культурні. Методи оцінювання природних рекреаційних ресурсів. Класифікація історико-культурних рекреаційних ресурсів.

Тема 5. Рекреаційне районування.

Поняття рекреаційного району, його відмінність від економічного та адміністративного районів. Етапи районотворення. Рекреаційне районування. Фактори рекреаційного районування. Туристсько-рекреаційні регіони світу.

Тема 6. Стандарти рекреаційної діяльності.

Поїздки у великі міста. Відвідування невеликих міст, які пережили свій розквіт. Відвідування мініатюрних країн. Торгівельний туризм. Поїздки до теплого моря в літній період. Тематичні рекреаційні парки США та поза межами країни. Поїздки до унікальних природних об'єктів. Екскурсії в екзотичні місця з розкішною природою. Подорожі в екзотичні географічні регіони з екстремальними умовами. Відвідування унікальних об'єктів інших соціо-культурних систем. Винні або кулінарні тури. Сафари в Африці. Відпочинок на курортах зі світовим ім'ям. Круїзи та туристські потяги.

Тема 7. Географія сучасного міжнародного туризму.

Туристські регіони за версією Всесвітньої туристської організації. Розвиток туризму та рекреації в кожному з регіонів. Проблеми сучасного туризму. Перспективи розвитку світового туризму та рекреації.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1.	Рекреаційна географія як наука	практичне	2
2.	Рекреаційна географія як наука	Лекційне, практичне	4
3.	Класифікація рекреаційної діяльності	практичне	2
4.	Класифікація рекреаційної діяльності	Лекційне, практичне	4
5.	Класифікація рекреаційної діяльності	практичне	2
6.	Картографічний метод в рекреаційній географії	Лекційне, практичне	4
7.	Картографічний метод в рекреаційній географії	практичне	2
8.	Рекреаційні ресурси	Лекційне, практичне	4
9.	Рекреаційні ресурси	практичне	2
10.	Рекреаційне районування	Лекційне, практичне	4
11.	Рекреаційне районування	практичне	2
12.	Стандарти рекреаційної діяльності	Лекційне, практичне	4
13.	Стандарти рекреаційної діяльності	практичне	2
14.	Географія сучасного міжнародного туризму	Лекційне, практичне	4
15.	Географія сучасного міжнародного туризму	практичне	2

8. Самостійна робота

Самостійна робота – це вид розумової діяльності, за якої студент самостійно (без сторонньої допомоги) опрацьовує практичне питання, тему, вирішує задачу або виконує завдання на основі знань, отриманих з підручників, книг, на лекціях, 15 практичних заняттях. Її головною метою є формування самостійності суб'єкта, що вчиться, формування його вмій, знань і навичок. Здійснюється вона безпосередньо через зміст і методи всіх видів навчальних занять. Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових навчальних занять час. Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів, регламентується робочим навчальним планом. Згідно навчального плану на самостійну роботу з курсу «Рекреаційна географія міжнародного туризму» відведено 69 академічних годин.

Завдання до самостійної роботи мають унеможливити механічне заучування студентами фактичного матеріалу або поверхове знайомство з явищами та процесами. Для отримання

позитивної оцінки студент повинен не просто продемонструвати володіння певним обсягом знань, а й уміти розв'язувати певні елементи наукових проблем, аналізувати та систематизувати отримані дані, знаходити оригінальні рішення на підставі самостійно здобутої інформації, формулювати та відстоювати власну точку зору. Йдеться передусім про самостійне опрацювання навчальної, наукової та довідкової літератури. Обов'язковим елементом цієї роботи студентів є ведення записів (допускається й електронний варіант або презентація). Це сприяє кращому засвоєнню фактичного матеріалу, дає можливість зберегти його в зручному для використання вигляді. Рівень виконання студентом самостійної роботи враховується при виставленні підсумкової оцінки за змістовими модулями навчальної дисципліни.

Студенти мають змогу завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) НУ «Запорізька політехніка» (<https://moodle.zp.edu.ua/>).

Завдання для самостійної роботи студентів до змістового модуля 1

№	Назва теми	Діяльність студентів	Термін виконання
1.	1. Історія виникнення та розвитку рекреаційної географії. 2. Особливості рекреаційних досліджень в кінці 1980-х та в кінці 1990-х років. 3. Зміна рекреаційної поведінки після розпаду СРСР. 4. Територіально рекреаційні системи України. 5. Геополітичний фактор розвитку рекреаційної географії. 6. Особливості рекреації як форми суспільної діяльності. 7. Територіальна рекреаційна система погляди різних шкіл. 8. Західноєвропейська теорія територіально-рекреаційної системи. 9. Американська теорія територіально-рекреаційної системи. 10. Властивості ТРС та їх особливості. 11. Структура часу та його роль у формуванні рекреаційних потреб. 12. Рекреаційні потреби та їх класифікація. 13. Напрями та методи дослідження рекреаційних потреб. 14. Характеристика умов та факторів формування туристично-рекреаційного комплексу України та її регіонів. 15. Умови використання Чорноморсько-Азовської туристично-рекреаційної зони у задоволенні рекреаційних потреб. 16. Умови використання Західноукраїнської туристично-рекреаційної зони у задоволенні рекреаційних потреб. 17. Умови використання Дніпровсько-Дністровської (Центрально-української) туристично-рекреаційної зони у задоволенні рекреаційних потреб. 18. Умови використання Поліської туристично-рекреаційної зони у задоволенні рекреаційних потреб. 19. Рекреаційне природокористування (поняття рекреаційної ємності і рекреаційного	1. Ознайомитися з джерелами та літературою за визначеною темою. 2. Підготувати опорний конспект опрацьованого матеріалу. 3. Взяти участь у колоквіумі.	Вересень-жовтень 29 годин

<p>навантаження території).</p> <p>20. Структурні особливості рекреаційної діяльності.</p> <p>21. Суть понять «туризм», «лікування», «відпочинок» як основних форм рекреації, їх трактування на законодавчому та науковому рівнях.</p> <p>22. Картоїди, їх особливості та переваги.</p> <p>23. Особливості «уявних» карт.</p> <p>24. Картографічна комунікація та географічне мислення.</p> <p>25. Картографічні відомості про Україну.</p>		
---	--	--

Завдання для самостійної роботи студентів до змістового модуля 2

№	Назва теми	Діяльність студентів	Термін виконання
1.	<p>1. Географія поширення рекреаційних ресурсів у країнах Європи, Азії, Америки, Африки, Австралії та Океанії.</p> <p>2. Методи оцінки природних кліматичних, бальнеологічних та ландшафтних ресурсів.</p> <p>3. Рекреаційні ресурси клімату і погоди та їх роль і значення в рекреаційній діяльності.</p> <p>4. Розвиток вчення про рекреаційний район. Схеми рекреаційного районування.</p> <p>5. Відомі схеми рекреаційного районування України та світу.</p> <p>6. Загальна характеристика туристичних рекреаційних потоків в Україні.</p> <p>7. Характеристика рекреаційних можливостей рекреаційних регіонів України (вибір рекреаційного регіону узгоджується з викладачем).</p> <p>8. Аналіз туристичного потенціалу рекреаційних районів України (вибір рекреаційного району узгоджується з викладачем).</p> <p>9. Туристичні ресурси та їх роль в розвитку рекреаційної діяльності.</p> <p>10. Підходи туристично-рекреаційного районування України.</p> <p>11. Рекреаційні ресурси та їх використання в світовому туристично-рекреаційному комплексі.</p> <p>12. Умови та фактори розвитку туристично-рекреаційної системи територій.</p> <p>13. Характеристика Середземноморського туристично-рекреаційного району.</p> <p>14. Характеристика Північноєвропейського туристично-рекреаційного району.</p> <p>15. Характеристика Альпійського туристично-рекреаційного району.</p> <p>16. Характеристика Центральноєвропейського туристично-рекреаційного району.</p> <p>17. Характеристика Причорноморського туристично-рекреаційного району.</p> <p>18. Характеристика Північноамериканського туристично-рекреаційного району.</p>	<p>1. Ознайомитися з джерелами та літературою за визначеною темою.</p> <p>2. Підготувати опорний конспект опрацьованого матеріалу.</p> <p>3. Взяти участь у колоквіумі.</p>	Листопад-грудень 40 годин

	19. Характеристика туристично-рекреаційного району Карибського басейну. 20. Характеристика туристично-рекреаційного району Південної Америки. 21. Характеристика Африканського туристично-рекреаційного макрорайону. 22. Характеристика Азіатського туристично-рекреаційного макрорайону. 23. Характеристика туристично-рекреаційного району Австралії та Океанії. 24. Туристські потоки світу. 25. Сучасний стан міжнародного туризму в світі.		
--	---	--	--

Консультативна допомога студенту надається у таких формах:

- особиста зустріч викладача і студента за графіком консультацій <https://zp.edu.ua/node/7904> (не менш ніж 2 рази по 2 години на тиждень або за попередньою домовленістю);
- відеоконференція на платформі zoom (особиста або колективна) - ідентифікатор 389-319-6211 (один раз на тиждень);
- листування за допомогою електронної пошти daryazntu@gmail.com (за потреби кожного дня);
- відеозустріч, аудіоспілкування або повідомлення у сервісі Viber (за графіком консультацій викладача);
- спілкування телефоном (з 10.00 до 18.00 кожен день крім вихідних та святкових днів).

9. Система та критерії оцінювання курсу

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною системою. Отримані за кожен змістовний модуль бали підсумовуються та діляться на 2.

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- модульний;
- підсумковий (залік).

Оцінювання знань студентів в університеті здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F). Поточний контроль знань студентів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на практичних заняттях, самостійну роботу, здачу географічної номенклатури. Рубіжний контроль проводиться у вигляді модульної контрольної роботи (тести).

Підсумковий контроль знань студентів означає поступове накопичення балів від одного поточного модульного контролю до іншого в кінцевому рахунку отримання загального підсумкового балу. Студент, який з різних обставин не отримав необхідної кількості балів з будь-якої теми, має можливість самостійно її підготувати і пройти індивідуальний поточний контроль знань з цієї теми.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ.

Ведення опорного конспекту лекції:

Опорний конспект лекції (ОКЛ) – вид навчально-методичного посібника, в якому у стислому і системному вигляді викладений основний теоретичний матеріал у формі основних понять і положень, що структурно й логічно пов'язані між собою. Дані поняття та положення є лише опорними сигналами, вони вимагають пояснень і визначень, що мають записати студенти під час лекції. Його ведення сприяє системному і глибокому засвоєнню навчального матеріалу, дозволяє простежити структурні зв'язки між різними поняттями, положеннями, концепціями, проблемами теоріями тощо. Кожний студент повинен мати ОКЛ на лекціях і вести в ньому записи власноруч. Під час аудиторної роботи з ОКЛ студенти записують основні тези лекції та пояснення викладача у визначеному в конспекті полі. Відвідування студентом лекції та її наявність в ОКЛ з дисципліни «Рекреаційна географія міжнародного туризму» дає студенту **2**

бали за кожну лекцію в кожному змістовному модулі.

Робота на практичних заняттях:

Під час практичних занять студенти усно доповідають на питання. Активна робота студента на занятті оцінюється в **4 бали**.

Критерії оцінки на практичному занятті

Бали	Критерії оцінки
4	Оцінюється робота студента, який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів або письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, активний, часто виступає і часто задає питання; активно, дуже добре працює в парі/групі/команді, розв'язує завдання стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
3	Оцінюється робота студента, який володіє навчальним матеріалом, виконує більшість завдань практичних занять, виявляє знання елементарних положень з дисципліни, іноді виступає і задає питання; добре працює в парі/групі/команді, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
2	Оцінюється робота студента, який частково володіє навчальним матеріалом, фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, іноді виконує завдання практичних занять; інколи виступає і задає питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.
1	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді, іноді виконує завдання практичних занять; інколи виступає і задає питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.
0	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань, не працює в парі/групі/команді.

Здача географічної номенклатури

З дисципліни «Рекреаційна географія міжнародного туризму» заплановано вивчення фізичних географічних об'єктів світу. Номенклатура Євразії, Північної та Південної Америки, Африки з Австралією та Океанією (разом) оцінюється в **40 балів**.

Критерії оцінки географічної номенклатури

Бали	Критерії оцінки
40-36	Оцінюється знання студентом усіх географічних об'єктів, які винесені для засвоєння, швидко їх знаходження на карті, вміння розрізняти, до якої частини світу вони відносяться.
35-30	Оцінюється знання студентом майже усіх географічних об'єктів (не більше 2-3 помилок), які винесені для засвоєння, швидко їх знаходження на карті, вміння розрізняти, до якої частини світу вони відносяться, допускається збільшення часу для знаходження потрібного об'єкта
29-20	Оцінюється знання студентом більше половини усіх географічних об'єктів, які винесені для засвоєння, недостатньо швидко їх знаходження на карті, вміння розрізняти, до якої частини світу вони відносяться, допускається збільшення часу для знаходження потрібного об'єкта
19-10	Оцінюється недостатнє вивчення географічних об'єктів студентом (вивчено менше половини об'єктів), повільне знаходження їх на карті, недостатнє вміння розрізняти, до якої частини світу вони відносяться.
9-0	Оцінюється недостатнє вивчення географічних об'єктів студентом (багато помилок), дуже повільне знаходження їх на карті, недостатнє вміння розрізняти, до якої частини світу вони відносяться.

Самостійна робота студентів/індивідуальне завдання

Виконання індивідуального завдання можливе у вигляді реферату або усної доповіді на практичному занятті. Така форма надає студенту можливість отримати максимум **10** додаткових **балів** в кожному модулі.

Критерії оцінки індивідуального завдання:

Бали	Критерії оцінки
10-8	В повному обсязі володіє матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
7-5	Достатньо повно володіє матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів, в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
4-2	В цілому володіє матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
2-0	Не в повному обсязі володіє матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт. В структурі навчання виділяють 2 змістовних модулі. Тобто студент двічі за семестр складає модульний контроль та має можливість набрати максимум **16 балів** у 1 модулі та **10 балів** у другому модулі. У першому модулі контрольна робота проходить у формі письмових відповідей на теоретичні питання (4 питання, кожне з яких оцінюється в **4 бали**) та . У другому модулі контрольна робота проходить у письмовій тестовій формі (10 тестових питань). Правильна відповідь на тестові питання оцінюється в **1 бал**.

Критерії оцінки контрольної роботи 1-го модуля

Бали	Критерії оцінки
4	Оцінюється робота студента, який в повному обсязі дав відповідь на поставлені теоретичні питання з вивченого матеріалу, навів власні приклади. Завдання виконані вчасно, правильно і без зауважень.
3	Оцінюється робота студента, який в недостатньо повному обсязі дав відповідь на поставлені теоретичні питання з вивченого матеріалу, навів приклади, що були озвучені на лекції. Завдання виконані вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки несистемного характеру..
2	Оцінюється робота студента, який частково володіє навчальним матеріалом, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає відповідь на питання
1	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст питання, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання однослівною відповіддю.
0	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань.

Студент, який з різних обставин не отримав необхідної кількості балів з будь-якої теми, має можливість самостійно її підготувати і пройти індивідуальний поточний контроль знань з цієї теми та виконати індивідуальні завдання, що пропонуються в робочій програмі.

ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ знань студентів означає поступове накопичення балів від одного поточного модульного контролю до іншого в кінцевому рахунку отримання загального підсумкового балу.

1 модуль (максимум балів)		2 модуль (максимум балів)	
Лекції	6 (3 лекції*2)	Лекції	8 (4 лекції*2)
Практичні	28 (7 практ.зан*4)	Практичні	32 (8 практ.зан*4)
Номенклатура Євразії	40	Номенклатура інших континентів	40
Контрольна робота	16	Контрольна робота	10
Самостійна робота/Ідз	10	Самостійна робота/Ідз	10
Всього	100	Всього	100

Якщо студент з будь-якої поважної причини не виконав умов набору балів за період вивчення, він має змогу під час заліково-екзаменаційної сесії прийти на залік і скласти усно мінімум 2 питання за переліком та виконати тести. В такому разі бали за підсумковий модульний контроль (максимум 100 балів) та бали, які отримані на заліку (максимум 100 балів), підсумовуються та діляться на два.

КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ НА ЗАЛІКУ:

1. **Три питання** потребують змістовної відповіді, кожна з них розкриває сутність того чи іншого поняття або теоретичного положення (оцінюється від 0 до 30 балів за кожне питання).

30-27 балів отримують студенти, які повністю розкрили сутність поняття, дали його чітке визначення або проаналізували і зробили висновок з конкретного теоретичного положення.

26-20 балів отримують студенти, які правильно, але не повністю дали визначення поняття або поверхово проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.

19-10 балів отримують студенти, які правильно, але лише частково визначили те чи інше поняття або частково проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.

9-0 балів отримують студенти, які частково і поверхово визначили те чи інше поняття або сформулювали висновок з теоретичного положення, допустивши неточності та помилки.

2. Правильна відповідь на **10 тестових питань** оцінюється в **4 бали** кожна.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних та рубіжних робіт, свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення. Протягом семестру студенти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводяться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ЄКТС. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	визначення
		для заліку	
90 – 100	A	зараховано	відмінно - повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного модульного контролю в цілому.
85-89	B		дуже добре - недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання кожної теми та модульного поточного контролю в цілому.
75-84	C		добре - недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання кожної теми та модульного поточного контролю в цілому виконав не повністю.
70-74	D		задовільно – засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно самостійно викласти зміст

			основних питань навчальної дисципліни, окремі завдання кожної теми модульного контролю не виконав.
60-69	E		достатньо - засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вмів достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання кожної теми та модульного контролю в цілому.
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно – не засвоїв більшості тем навчальної програми не вмів викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань кожної теми та модульного контролю в цілому.
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно – не засвоїв навчальної програми, не вмів викласти зміст кожної теми навчальної дисципліни, не виконав модульного контролю.

10. Політика курсу

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, в тому числі на лекційних заняттях. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до 1-го тижня – мінус 10%, 2 тижні – мінус 25%, більше 2 тижнів – мінус 50%). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%. Списування під час модульних контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).